



B 314/tillväxt

Käsittelijä Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunnan mietintö, joka koskee
ministerineuvoston ehdotusta
Pohjoismaiden innovaatio- ja elinkeinopolitiikan yhteistyöohjelmaksi
vuosille 2018–2021

Ehdotus

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,
että operatiivinen yhteistyö käynnistetään Pohjoismaiden neuvoston yhteis-
työohjelmaa koskevat kommentit huomioiden.

Taustaa

Pohjoismaiden ministerineuvosto (elinkeinoministerit) ovat alustavasti hyväksyneet Pohjoismaiden innovaatio- ja elinkeinopolitiikan uuden yhteistyöohjelman vuosille 2018–2021.

Uuden yhteistyöohjelman lähestymistapa kattaa eri sektorit ja politiikan alat, ja ohjelmassa käsitellään useita aiheita. Ohjelman otsikot ovat:

1. Nopean uudistumiskyvyn varmistaminen
2. Innovaatio- ja kilpailukyvyn vahvistaminen
3. Maailmanlaajuisten markkinamahdollisuuksien parantaminen

Yhteistyöohjelman ensimmäisessä kohdassa pohditaan, miten pohjoismaisen yhteistyön avulla voidaan vastata teknologisiin muutoksiin kuten tekoälyyn, esineiden internetiin ja vihreään muutokseen. Siinä käsitellään myös esimerkiksi digitalisaatiota ja uusia vihreitä liiketoimintamalleja.

Toisessa kohdassa keskitytään muun muassa julkiseen sektoriin innovaatioiden vauhdittajana sekä riskipääoman parempaan saatavuuteen Pohjoismaiden välillä.

Kolmannessa kohdassa puhutaan Pohjolasta maailmanlaajuisena innovaatiokeskittymänä sekä yhteistyöstä kansainvälisillä markkinoilla.

Neljäntenä yleisempänä asiakohtana käsitellään sitä, miten Pohjoismaat voivat edistää maiden yhteisiä etuja EU:ssa. Kyse on varhaisesta edunvalvonnasta ja pyrkimyksestä sisällyttää keskeisiin EU-ohjelmiin tai poliittisiin aloitteisiin yhteispohjoismaisia



strategisia ratkaisuja. Myös EU-direktiivien täytäntöönpanossa ja kansallisen lainsäädännön laadinnassa tulee tehdä enemmän pohjoismaista yhteistyötä, jotta yritysten on helpompi harjoittaa yritystoimintaa eri Pohjoismaiden välillä.

Valiokunnan näkemykset

Pohjoismaiden neuvostolla on ollut kaksi kertaa mahdollisuus tuoda esiin näkemyksiään yhteistyöohjelmaluonnoksesta ja vaikuttaa siihen.

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta toi valiokuntakokousten yhteydessä tammi-kuussa 2017 esiin omia näkemyksiään ministerineuvoston sihteeristön edustajille. Useat esitetyistä kommentteista ja toiveista on huomioitu. Niitä ovat:

- Julkisen sektorin innovaatiot
- Vihreät liiketoimintamallit
- Maiden välillä liikkuva riskipääoma
- Osaamisen saatavuuteen liittyvien asioiden selkeä esiintuominen
- Pohjoismaille tärkeiden kysymysten esiin nostaminen EU:ssa
- Innovatiivisten elinkeinopoliittisten instrumenttien kehittäminen sekä vuorovaikutteinen oppiminen maiden sektori- ja aluekohtaista ydinosaamista kar- toittamalla.

Seuraavat kysymykset eivät ole nimenomaisesti mukana yhteistyöohjelmassa, vaika valiokunnan mukaan niiden mukanaolo olisi toivottavaa:

- Jakamistalous
- Puurakentaminen osana vihreää muutosta
- Suunnittelun merkitys
- Käsiteollisuuden ja akateemisten aineiden välinen tiiviimpi yhteys
- Kasvun luominen kaikkialla Pohjoismaissa (ei yksin suurkaupunkialueilla)

Voi tosin olla, että osa mainituista osa-alueista tulee mukaan työhön, kun yhteistyöohjelmaa aletaan jalkauttaa erilaisten ohjelmien ja hankkeiden muodossa.

Kaiken kaikkiaan valiokunta on sitä mieltä, että Pohjoismaiden ministerineuvosto on ohjelmassa nostanut esiin aikamme keskeisimpiä tulevaisuuden kysymyksiä. Valiokunnan näkemyksen mukaan yhteistyöohjelman muotoilut on jätetty tietoisesti avoimiksi niin, että prioriteetit on kulloisessakin tilanteessa mahdollista sopeuttaa ajankohtaisten kysymysten mukaisiksi tinkimättä ohjelman strategisista painotuksista.



Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta ehdottaakin, että Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle, että operatiivinen yhteistyö käynnistetään Pohjoismaiden neuvoston yhteistyöohjelmaa koskevat kommentit huomioon.

Tukholmassa 3. huhtikuuta 2017

Erlend Wiborg (FrP)
Håkan Svenneling (V)
Juhana Vartiainen (kok.)
Katri Kulmuni (kesk.)
Kjell-Idar Juvik (A)
Lars Tysklind (L)
Lena Asplund (M)
Magni Arge (T)

Mikael Staffas (Lib)
Mikkel Dencker (DF)
Per Olaf Lundteigen (Sp)
*Pyry Niemi (S), **puheenjohtaja***
Pål Jonson (M)
Ruth Mari Grung (A)
Torgeir Knag Fylkesnes (SV), vara-
puheenjohtaja